

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่ สนส. 55/2551

เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับบริษัทเงินทุน

1. เหตุผลในการออกประกาศ

สถาบันการเงินจำเป็นต้องมีเงินกองทุนให้เพียงพอเพื่อรองรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต หรือชดเชยผลขาดทุนที่ไม่ได้คาดไว้ล่วงหน้า (Unexpected Loss) สถาบันการเงินที่ดำรงเงินกองทุนในอัตราส่วนที่สูงเพียงพอต่อความเสี่ยงของแต่ละสถาบันการเงิน จะสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ว่าสถาบันการเงินมีความสามารถที่จะปฏิบัติตามข้อตกลงที่ทำได้ และส่งผลให้เกิดความมั่นคงและเสถียรภาพแก่ระบบสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย จึงกำหนดให้บริษัทเงินทุนดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์และภาระผูกพันที่มีความเสี่ยงทั้งหมดของบริษัทเงินทุน โดยยึดหลักการการดำรงเงินกองทุนตาม The 1998 Basel Capital Accord (Basel I) ซึ่งเงินกองทุนตามหลักเกณฑ์ Basel I จะใช้ในการรองรับความเสี่ยงเฉพาะความเสี่ยงด้านเครดิตและความเสี่ยงด้านตลาด เท่านั้น

ในครั้งนี้น ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศที่เกี่ยวข้องกับการดำรงเงินกองทุนของบริษัทเงินทุนตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 โดยสาระสำคัญขององค์ประกอบของเงินกองทุน หลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุน และการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงไม่มีการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้รวบรวมประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยและหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้องมาประมวลไว้ในคราวเดียวกัน โดยแยกประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยออกเป็นฉบับหลัก ดังนี้

1. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนและหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนสำหรับบริษัทเงินทุน

2. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับบริษัทเงินทุนโดยการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตจะเป็นการคำนวณมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงที่ปรากฏอยู่ในและนอกงบดุลที่เกิดจากลูกหนี้หรือคู่สัญญาของบริษัทเงินทุนไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญา

สนส. 31-งท30003-25510803

งท 300 วันที่ 3 ส.ค. 2551

วิสัยทัศน์ เป็นองค์กรที่สังคมเชื่อถือและศรัทธา

www.bot.or.th บริการข้อมูลอัตโนมัติ 24 ชั่วโมง โทร. 0 - 2283 - 6789

3. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านตลาดและการดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดของสถาบันการเงิน ซึ่งครอบคลุมวิธีการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านตลาดสำหรับสถาบันการเงินทุกประเภทที่ต้องดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาด โดยการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านตลาดจะเป็นการคำนวณมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงที่ปรากฏอยู่ในและนอกงบดุลที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของราคาตลาดต่าง ๆ โดยความเสี่ยงด้านตลาดประกอบด้วย ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยน ราคาสราสารทุน และราคาสินค้าโภคภัณฑ์

ในการแยกประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยออกมาเป็นรายฉบับดังกล่าวก็เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่บริษัทเงินทุนและผู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับบริษัทเงินทุนใดที่ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำรงเงินกองทุนตามที่กฎหมายฉบับเดิมกำหนด ให้บริษัทเงินทุนนั้นสามารถดำรงเงินกองทุนนั้นต่อไปได้ โดยไม่ต้องยื่นขออนุญาตใหม่อีกครั้ง

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 29 มาตรา 30 และมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ธนาคารแห่งประเทศไทยออกหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับรายการสินทรัพย์และภาระผูกพันรวมอนุพันธ์ทางการเงิน ให้บริษัทเงินทุนถือปฏิบัติเพื่อนำไปใช้ในการคำนวณอัตราส่วนการดำรงเงินกองทุนของบริษัทเงินทุนตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

3. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับบริษัทเงินทุนตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง

4. ประกาศและหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง

ตามรายการในเอกสารแนบ 1

5. เนื้อหา

5.1 วิธีการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต

ให้บริษัทเงินทุนคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตตามวิธีดังต่อไปนี้เพื่อนำไปใช้ในการคำนวณอัตราส่วนการดำรงเงินกองทุนของบริษัทเงินทุนตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนและหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนสำหรับบริษัทเงินทุน

(1) นำรายการในงบการเงินทางด้านสินทรัพย์ และภาระผูกพันทุกรายการ โดยใช้มูลค่าตามบัญชี ณ วันที่รายงานมาคำนวณกับน้ำหนักความเสี่ยง ทั้งนี้ สินทรัพย์และภาระผูกพันที่เป็นเงินตราต่างประเทศให้แปลงค่าเป็นเงินบาทก่อน ณ วันสิ้นเดือนที่จัดทำแบบรายงาน โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยข้อกำหนดเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีของสถาบันการเงิน

(2) คูณสินทรัพย์แต่ละรายการด้วยน้ำหนักความเสี่ยงตามที่กำหนดไว้ใน 5.2

(3) คูณภาระผูกพันแต่ละรายการที่มีใช้กรณีตาม (4) และ (5) ด้วยค่าแปลงสภาพ (Credit Conversion Factor) ตามที่กำหนดไว้ใน 5.3 แล้วนำค่าที่ได้คูณกับน้ำหนักความเสี่ยงของสินทรัพย์แต่ละประเภทตามที่กำหนดไว้ใน 5.2 อีกครั้งหนึ่ง

(4) สำหรับภาระผูกพันที่เป็นสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินตามเอกสารแนบ 2 ให้คำนวณมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (Credit Equivalent Amount: CEA) โดยวิธี Current Exposure หรือ วิธี Original Exposure ก่อน แล้วนำค่าที่ได้คูณกับน้ำหนักความเสี่ยงของสินทรัพย์แต่ละประเภทตามที่กำหนดไว้ใน 5.2 โดยรายละเอียดการคำนวณมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ของภาระผูกพันที่เป็นสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินให้ถือปฏิบัติตามเอกสารแนบ 3 และ 4

ทั้งนี้ ให้บริษัทเงินทุนที่ต้องดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาด ใช้วิธี Current Exposure ในการคำนวณมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์สำหรับภาระผูกพันที่เป็นสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินกับคู่สัญญาทุกราย หรือ

ให้บริษัทเงินทุนที่ไม่ต้องดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาด สามารถเลือกใช้วิธี Current Exposure หรือ วิธี Original Exposure ที่คำนวณตามอายุสัญญาได้ แต่หากมีการทำสัญญาอนุพันธ์ที่นอกเหนือจากอนุพันธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยนและอนุพันธ์ด้านอัตรา

ดอกเบี้ยกับคู่สัญญารายใด ให้ถือปฏิบัติตามวิธี Current Exposure กับทุกสัญญาที่ทำกับคู่สัญญา
รายนั้นทันที

(5) สำหรับรายการสินทรัพย์และภาระผูกพันที่เกี่ยวข้องกับอนุพันธ์ด้านเครดิต
(Credit Derivatives) ให้คุณสินทรัพย์หรือภาระผูกพันแต่ละรายการดังกล่าวด้วยน้ำหนักความ
เสี่ยง หรือค่าแปลงสภาพและน้ำหนักความเสี่ยง ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่ง
ประเทศไทยว่าด้วยการอนุญาตให้บริษัทเงินทุนทำธุรกรรม Credit Default Swaps และ Credit Linked
Notes และน้ำหนักความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องตามประกาศฉบับนี้

(6) สำหรับรายการสินทรัพย์และภาระผูกพันที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการแปลง
สินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ (Securitisation) ให้คุณสินทรัพย์หรือภาระผูกพันแต่ละรายการดังกล่าว
ด้วยน้ำหนักความเสี่ยง หรือค่าแปลงสภาพและน้ำหนักความเสี่ยง ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดใน
ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการอนุญาตให้สถาบันการเงินประกอบธุรกิจการแปลง
สินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ และน้ำหนักความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องตามประกาศฉบับนี้

(7) รวมผลคูณของสินทรัพย์ตาม (2) และภาระผูกพันตาม (3) (4) (5) และ (6)
ทุกรายการเพื่อเป็นมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต

5.2 น้ำหนักความเสี่ยงของสินทรัพย์แต่ละประเภท

เงินฝาก เงินให้สินเชื่อที่จะกล่าวดังต่อไปนี้ ให้ความหมายรวมถึง ลูกหนี้ตาม
ธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ เช่น ลูกหนี้เช่าซื้อ ลูกหนี้ให้เช่าแบบลิสซิ่ง เป็นต้น หรือ
ลูกหนี้อื่น (สิทธิเรียกร้องในทางกฎหมาย) ที่เกิดจากธุรกรรมการซื้อขายสินทรัพย์ หรือธุรกรรม
การซื้อหรือขายตราสารโดยมีสัญญาว่าจะขายหรือจะซื้อคืน และธุรกรรมการยืมและให้ยืม
หลักทรัพย์ (Securities Borrowing and Lending) เช่น ลูกหนี้ตามสัญญาซื้อคืน ลูกหนี้ตามสัญญา
ให้ยืมหลักทรัพย์ ลูกหนี้มาร์จินที่โอน และลูกหนี้วางเงินสดเป็นประกัน เป็นต้น

5.2.1 น้ำหนักความเสี่ยง 0

- (1) เงินสดที่เป็นเงินบาทและเงินตราต่างประเทศ
- (2) เงินฝากหรือเงินให้สินเชื่อแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย รวมดอกเบี้ย
ค้างรับ

(3) เงินลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลไทย หรือ หลักทรัพย์หรือตราสาร
แสดงสิทธิในหนี้ที่กระทรวงการคลังค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ย หรือ หลักทรัพย์หรือตราสาร

แสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยธนาคารแห่งประเทศไทย หรือเงินให้สินเชื่อหรือลูกหนี้ที่มีหลักทรัพย์ หรือตราสารข้างต้นจำนำเป็นประกัน รวมดอกเบี้ยค้างรับ ทั้งนี้ เฉพาะส่วนที่ค้ำประกัน

(4) เงินให้สินเชื่อที่กระทรวงการคลังค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ยเฉพาะ ส่วนที่ค้ำประกัน หรือเงินให้สินเชื่อใดที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้จัดสรรเงินงบประมาณเพื่อชำระหนี้ให้ รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับ

(5) เงินฝาก เงินให้สินเชื่อ หรือ เงินลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลหรือ ธนาคารกลางของประเทศในกลุ่มประเทศ OECD¹ หรือ เงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ รัฐบาลหรือธนาคารกลางดังกล่าวค้ำประกันโดยปราศจากเงื่อนไข หรือตกลงรับประกันความเสี่ยง ด้านเครดิต หรือที่มีหลักทรัพย์รัฐบาลหรือธนาคารกลางดังกล่าวจำนำเป็นประกัน รวมทั้งดอกเบี้ย ค้างรับ ทั้งนี้ เฉพาะส่วนที่ค้ำประกัน

(6) เงินฝาก เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลหรือ ธนาคารกลางของประเทศนอกกลุ่มประเทศ OECD หรือเงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ที่รัฐบาลหรือธนาคารกลางดังกล่าวค้ำประกันโดยปราศจากเงื่อนไขและเฉพาะส่วนที่ค้ำประกัน หรือ ตกลงรับประกันความเสี่ยงด้านเครดิต หรือที่มีหลักทรัพย์รัฐบาลหรือธนาคารกลางดังกล่าวเป็น ประกัน รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับ ทั้งนี้ ต้องเป็นสกุลเงินของประเทศนั้น และไม่เกินกว่าหนี้สินที่ บริษัทเงินทุนมีอยู่ในเงินสกุลนั้น

(7) เงินฝาก เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในหลักทรัพย์หรือตราสารแสดง สิทธิในหนี้ที่ออกโดยกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินหรือสถาบันคุ้มครอง เงินฝาก หรือโดยนิติบุคคลที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินหรือสถาบัน คุ้มครองเงินฝากถือหุ้นเต็มจำนวน หรือเงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในหลักทรัพย์หรือลูกหนี้ที่มี นิติบุคคลดังกล่าว รับรอง รับอาวัล หรือค้ำประกัน หรือตกลงรับประกันความเสี่ยงด้านเครดิต หรือเงินให้สินเชื่อที่มีหลักทรัพย์หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยนิติบุคคลดังกล่าวจำนำ เป็นประกัน รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับ ทั้งนี้ เฉพาะส่วนที่ค้ำประกัน

¹ กลุ่มประเทศ OECD ในประกาศฉบับนี้ หมายถึง ประเทศสมาชิกของ Organization for Economic Co-operation and Development และประเทศที่มีฐานะการเงินเทียบเท่า ได้แก่ ออสเตรเลีย ออสเตรีย เบลเยียม แคนาดา สาธารณรัฐเช็ก เดนมาร์ก ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี กรีซ ฮังการี ไอร์แลนด์ ไอร์แลนด์ อิตาลี ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ลักเซมเบิร์ก เม็กซิโก เนเธอร์แลนด์ นิวซีแลนด์ นอร์เวย์ โปแลนด์ โปรตุเกส สาธารณรัฐสโลวัก สเปน สวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ ตุรกี สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา ชาติอาณัติ

(8) เงินให้สินเชื่อที่มีสิทธิซึ่งมีตราสารการฝากเงินหรือตัวเงินเพื่อกู้ยืมจากประชาชนซึ่งออกโดยบริษัทเงินทุนนั้น หรือมีเงินฝากที่บริษัทเงินทุนนั้น หรือมีเงินสดที่บริษัทเงินทุนนั้นยึดถือไว้ เป็นประกัน โดยไม่รวมถึงเงินฝากหรือตัวเงินที่มีอนุพันธ์ทางการเงินแฝง ทั้งนี้ เฉพาะส่วนที่ไม่เกินมูลค่าตามตราสาร หรือจำนวนเงินตามเงินฝากหรือเงินสด นั้น

(9) มูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์สำหรับสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน (Credit Equivalent Amount : CEA) ที่มีเงินสดที่บริษัทเงินทุนนั้นยึดถือไว้เป็นประกัน ทั้งนี้ เฉพาะส่วนที่ไม่เกินกว่าจำนวนเงินสดนั้น

(10) ยอดเหลือมบัญชีระหว่างสำนักงานของบริษัทเงินทุนนั้น

(11) สินทรัพย์ประเภทภาษีเงินได้รอตัดบัญชี

(12) สินทรัพย์เฉพาะส่วนซึ่งเท่ากับจำนวนที่ได้กันสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันสำรองของสถาบันการเงิน

(13) เงินให้สินเชื่อเฉพาะส่วนซึ่งเท่ากับจำนวนดอกเบี้ยชำระหรือการตัดบัญชีสำหรับลูกหนี้ให้เข้าซื้อและรายได้ทางการเงินรอการรับรู้สำหรับลูกหนี้ให้เข้าแบบลิสซึ่ง

(14) ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า

(15) สิทธิเรียกร้องตามเอกสารการให้สินเชื่อหรือตัวสัญญาใช้เงินที่บริษัทเงินทุนอื่นหรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์เป็นผู้ออก ซึ่งรับโอนจากประชาชน ทั้งนี้ เฉพาะตามโครงการและจำนวนเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความเห็นชอบ

(16) สินทรัพย์ที่เกิดจากการวัดมูลค่ายุติธรรมของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน (Mark to Market)

(17) มูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (Credit Equivalent Amount : CEA) สำหรับสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินที่ทำผ่านศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่มีระบบ Mark to Market และมีการเรียกและชำระมาร์จิ้น (Margin Call) เป็นรายวัน เช่น บริษัทตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) เป็นต้น

(18) รายการที่นำไปหักออกจากเงินกองทุนแล้ว เช่น ค่าความนิยม

5.2.2 นำนักความเสี่ยง 0.2

(1) เงินฝาก เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในหุ้นกู้หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์ หรือเงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในหุ้นกู้หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่มีธนาคารพาณิชย์รับรอง รับอาวัล คำประกัน หรือตกลงรับประกันความเสี่ยงด้านเครดิต หรือที่มีหลักทรัพย์หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์นำมาเป็นประกัน รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับ ทั้งนี้ เฉพาะส่วนที่คุ้มหนี้

(2) เงินฝาก เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในหุ้นกู้หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย หรือธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย หรือเงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในหุ้นกู้หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่มีธนาคารดังกล่าวรับรอง รับอาวัล คำประกัน หรือตกลงรับประกันความเสี่ยงด้านเครดิต หรือที่มีหลักทรัพย์หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยธนาคารดังกล่าวนำมาเป็นประกัน รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับ ทั้งนี้ เฉพาะส่วนที่คุ้มหนี้

(3) เงินฝาก เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในหุ้นกู้ หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ ที่ออกโดยบริษัทเงินทุนอื่น หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ หรือเงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในหุ้นกู้หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ ที่มีสถาบันดังกล่าวรับรอง รับอาวัล คำประกัน หรือตกลงรับประกันความเสี่ยงด้านเครดิต หรือที่มีหลักทรัพย์หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยสถาบันดังกล่าวนำมาเป็นประกัน รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับ ทั้งนี้ เฉพาะส่วนที่คุ้มหนี้

(4) เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในหุ้นกู้หรือพันธบัตรหรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ ที่ออกโดยองค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในหุ้นกู้หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่สถาบันดังกล่าวรับรอง รับอาวัล คำประกัน หรือตกลงรับประกันความเสี่ยงด้านเครดิต หรือที่มีหลักทรัพย์หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยสถาบันดังกล่าวนำมาเป็นประกัน รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับ ทั้งนี้ เฉพาะส่วนที่คุ้มหนี้

(5) เงินฝาก เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในหุ้นกู้หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ ที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในกลุ่มประเทศ OECD หรือเงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในหุ้นกู้หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ ที่มีธนาคารพาณิชย์ดังกล่าว รับรอง รับอาวัล คำประกัน หรือตกลงรับประกันความเสี่ยงด้านเครดิต หรือที่มีหลักทรัพย์หรือตราสารแสดงสิทธิ

ในหนี้ที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์ดังกล่าวจำเป็นประกัน รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับ ทั้งนี้เฉพาะส่วนที่ค้ำประกัน

(6) เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในหุ้นกู้หรือพันธบัตรหรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ ที่ออกโดยองค์การของรัฐในกลุ่มประเทศ OECD หรือเงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในหุ้นกู้หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่มีสถาบันดังกล่าวรับรอง รับอาวัล ค้ำประกัน หรือตกลงรับประกันความเสี่ยงด้านเครดิต หรือที่มีหลักทรัพย์หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยสถาบันดังกล่าวจำเป็นประกัน รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับ ทั้งนี้เฉพาะส่วนที่ค้ำประกัน

(7) เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในหุ้นกู้หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยองค์การระหว่างประเทศ² หรือเงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในหุ้นกู้หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับที่มีองค์การดังกล่าว รับรอง รับอาวัล ค้ำประกัน หรือตกลงรับประกันความเสี่ยงด้านเครดิต หรือที่มีหลักทรัพย์หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยองค์การดังกล่าวจำเป็นประกัน รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับ ทั้งนี้เฉพาะส่วนที่ค้ำประกัน

(8) เงินฝาก เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในหุ้นกู้หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ ที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนนอกกลุ่มประเทศ OECD หรือเงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในหุ้นกู้หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ ที่มีธนาคารพาณิชย์ดังกล่าวรับรอง รับอาวัล ค้ำประกัน หรือตกลงรับประกันความเสี่ยงด้านเครดิต หรือที่มีหลักทรัพย์ หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ ที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์ดังกล่าวจำเป็นประกัน รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับ เฉพาะส่วนที่ค้ำประกัน ทั้งนี้ ต้องมีระยะเวลาคงเหลือไม่เกิน 1 ปี

(9) เงินให้สินเชื่อเพื่อการส่งออกตามเลตเตอร์ออฟเครดิต หรือเงินให้สินเชื่อเพื่อการส่งออก ตามเอกสารประเภทอื่น ที่ธนาคารพาณิชย์ในต่างประเทศรับผิดชอบในการชำระค่าสินค้าแทนผู้ซื้อ แต่ในกรณีผู้ออกเลตเตอร์ออฟเครดิตหรือธนาคารพาณิชย์ที่รับผิดชอบในการชำระค่าสินค้า เป็นธนาคารจดทะเบียนนอกกลุ่มประเทศ OECD จะต้องมิมีระยะเวลาคงเหลือของเลตเตอร์ออฟเครดิต หรือระยะเวลาที่ธนาคารพาณิชย์จะต้องชำระค่าสินค้าไม่เกิน 1 ปี

² องค์การระหว่างประเทศ หมายถึง European Investment Bank (EIB) European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) International Bank for Reconstruction and Development (IBRD) including International Finance Corporation (IFC) Inter-American Development Bank (IADB) African Development Bank (AfDB) Asian Development Bank (AsDB) Caribbean Development Bank (CDB) และ Nordic Investment Bank (NIB)

(10) เงินให้สินเชื่อรวมดอกเบี้ยค้างรับที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้จัดสรรเงินงบประมาณเพื่อชำระหนี้ แต่สำนักงานงบประมาณมิได้จัดสรรเงินชำระหนี้ให้จนล่วงพ้นระยะเวลาที่ถึงกำหนดชำระเกินกว่า 2 ปีขึ้นไป

(11) เงินให้สินเชื่อเพื่อการส่งออกที่มีธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยรับประกัน ทั้งนี้ เฉพาะในส่วนที่ได้มีการโอนสิทธิเรียกร้องตามกรมธรรม์ให้บริษัทเงินทุนแล้ว

(12) เงินลงทุนในหลักทรัพย์ หรือหน่วยลงทุน รวมทั้งผลตอบแทนค้างรับ ทั้งนี้ เฉพาะจำนวนเงินที่กระทรวงการคลังทำสัญญาให้ความคุ้มครองหรือตกลงเป็นผู้รับความเสี่ยง

5.2.3 นำนัยความเสี่ยง 0.5

(1) เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่มีองค์กรดังกล่าวรับรอง รับอาวัล หรือค้ำประกันหรือที่มีตราสารดังกล่าวจำเป็นประกัน รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับ ทั้งนี้ เฉพาะส่วนที่ค้ำนี้

(2) เงินให้สินเชื่อเพื่อการจัดหาที่อยู่อาศัยแก่บุคคลธรรมดา โดยบริษัทเงินทุนรับจำนองที่ดิน และ/หรือสิ่งปลูกสร้างนั้นลำดับหนึ่งเป็นประกัน ทั้งนี้ ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวต้องมีมูลค่าไม่ต่ำกว่ายอดเงินให้สินเชื่อคงค้าง รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับ

(3) มูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (Credit Equivalent Amount : CEA) สำหรับภาระผูกพันที่เป็นสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน เว้นแต่กรณีที่มูลค่าเทียบเท่าของภาระผูกพันดังกล่าวถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มที่มีน้ำหนักความเสี่ยงต่ำกว่า 0.5

5.2.4 นำนัยความเสี่ยง 1.0

(1) เงินให้สินเชื่อแก่ภาคเอกชน หรือเงินลงทุนในหลักทรัพย์ของภาคเอกชน รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับ

(2) เงินฝาก เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในหุ้น หุ้นกู้ หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนนอกกลุ่มประเทศ OECD หรือเงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในหุ้น หุ้นกู้ หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ ที่มีธนาคารพาณิชย์ดังกล่าวรับรอง รับอาวัล ค้ำประกัน หรือตกลงรับประกันความเสี่ยงด้านเครดิต หรือมีหลักทรัพย์หรือตราสารแสดง

สิทธิในหนี้ที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์ดังกล่าวจำเป็นประกัน รวมดอกเบี้ยค้างรับ ทั้งนี้ ต้องมี
ระยะเวลาคงเหลือเกิน 1 ปี

(3) เงินฝาก เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลหรือ
ธนาคารกลางนอกกลุ่มประเทศ OECD หรือเงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่รัฐบาลหรือ
ธนาคารกลางดังกล่าวค้ำประกันโดยปราศจากเงื่อนไข หรือตกลงรับประกันความเสี่ยงด้านเครดิต
รวมดอกเบี้ยค้างรับ ซึ่งมีใช้เงินสกุลของประเทศนั้น หรือมีจำนวนเกินกว่าหนี้สินที่บริษัทเงินทุนมี
อยู่ในเงินสกุลนั้น

(4) เงินลงทุนในหน่วยลงทุน

ในกรณีที่บริษัทเงินทุนสามารถคำนวณมูลค่าสุทธิของหน่วยลงทุนใด
ตามมูลค่าสุทธิของสินทรัพย์ที่กองทุนผู้ออกหน่วยลงทุนนั้นถืออยู่ในแต่ละวันได้ ให้บริษัทเงินทุน
สามารถเลือกใช้น้ำหนักความเสี่ยงของสินทรัพย์ดังกล่าวตามสัดส่วน ประเภทและจำนวนที่กองทุน
นั้นลงทุนจริงตามแต่ละกรณีตามประกาศนี้ แทนน้ำหนักความเสี่ยงใน 5.2.4 ได้

(5) ลูกหนี้เช่าซื้อที่ได้หักรายได้รอดัตถบัญญัติแล้ว

(6) ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ สินทรัพย์ประจำอื่น ๆ และทรัพย์สินรอการขาย

(7) สินทรัพย์และภาระผูกพันอื่น ๆ ที่มีได้ระบุนอัตราความเสี่ยงไว้ใน 5.2 นี้
การตีราคาหลักประกันในข้อนี้ ถ้ามิได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะให้ถือปฏิบัติดังนี้

(1) กรณีหุ้นกู้ พันธบัตร หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ประเภทระบุนอัตรา
ดอกเบี้ยจะต้องไม่เกินจำนวนเงินที่ตราไว้

(2) กรณีหุ้นกู้ พันธบัตร หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ประเภทไม่ระบุ
อัตราดอกเบี้ยจะต้องไม่เกินร้อยละ 60 ของจำนวนเงินที่ตราไว้

(3) กรณีหุ้นหรือใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นที่เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะต้องไม่เกินร้อยละ 70 ของราคาซื้อขายครั้งสุดท้าย
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

(4) กรณีหุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้วและไม่ได้เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะต้องไม่เกินจำนวนเงินที่ตราไว้

5.3 ค่าแปลงสภาพ (Credit Conversion Factor) สำหรับภาระผูกพันตาม 5.1 (3)

5.3.1 ค่าแปลงสภาพ (Credit Conversion Factor) 1.0

- (1) การรับอ่าวล รับรอง และสอดเข้าแก้หน้าตัวเงิน ค้ำประกันการกู้ยืมเงิน และการค้ำประกันการขาย ขายลด หรือขายช่วงลดตัวเงิน
- (2) การสลักหลังตัวเงินแบบผู้รับสลักหลังมีสิทธิไล่เบี้ย (With Recourse)
- (3) สัญญาการซื้อสินทรัพย์ ซึ่งบริษัทเงินทุนต้องปฏิบัติตามโดยปราศจากเงื่อนไข
- (4) การค้ำประกัน การรับประกัน หรือการก่อภาระผูกพันในรูปแบบใด ๆ ของบริษัทเงินทุน อันเนื่องมาจากการขายสินทรัพย์
- (5) ภาระผูกพันตามสัญญาขายตราสาร โดยมีสัญญาจะซื้อคืนตามวิธีการคำนวณที่กำหนดในเอกสารแนบ 5
- (6) ภาระผูกพันตามสัญญายืมและให้ยืมหลักทรัพย์ (Securities Borrowing and Lending) ตามวิธีการคำนวณที่กำหนดในเอกสารแนบ 5
- (7) การค้ำประกันการเพิ่มทุน หรือการค้ำประกันในลักษณะอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการกู้ยืมเงินของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

5.3.2 ค่าแปลงสภาพ (Credit Conversion Factor) 0.5

- (1) ภาระผูกพันซึ่งขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงานของลูกค้า เช่น การค้ำประกันการรับเหมาก่อสร้าง การค้ำประกันการยื่นซองประกวดราคา (Bid Bond) การค้ำประกันการปฏิบัติงานตามสัญญาซื้อขาย/ว่าจ้าง (Performance Bond) เป็นต้น
- (2) การประกันการจำหน่ายตราสารหรือหลักทรัพย์แบบ Firm Underwriting
- (3) การค้ำประกันการชำระเงินค่าสินค้า
- (4) การค้ำประกันการชำระเงินค่าภาษี เช่น ค่าภาษีของชาวต่างประเทศที่ทำงานในประเทศไทย และจะเดินทางออกนอกประเทศ ภาษีกรมสรรพสามิต การชำระภาษีสินค้าขาเข้า หรือการขอคืนภาษี เป็นต้น

- (5) การค้ำประกันต่อศาล เช่น การค้ำประกันเพื่อการดำเนินคดี หรือเพื่อรอกำตัดสินของศาล
- (6) การค้ำประกันการชำระเงินค่าน้ำหรือมิเตอร์น้ำ ค่าไฟฟ้าหรือมิเตอร์ไฟฟ้า
- (7) การค้ำประกันเพื่อการเบิกเงินล่วงหน้า (Advance Payment Guarantee)
- (8) การค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาอื่น เช่น การค้ำประกันบุคคลต่างด้าวเข้าเมือง การค้ำประกันการใช้จ่ายผ่านบัตร Synergy card หรือ Star card ในการเติมน้ำมัน เป็นต้น
- (9) การค้ำประกันผลงาน/ค้ำประกันคุณภาพสินค้า (Retention/Warranty Bond)

5.3.3 ค่าแปลงสภาพ (Credit Conversion Factor) 0.2

ภาระผูกพันเพื่อการนำสินค้าเข้ามาตามเลตเตอร์ออฟเครดิต ทั้งที่มีเอกสารประกอบและยังไม่มีเอกสารประกอบ รวมถึงภาระการรับรองตามตั๋วเงินค่าสินค้านำเข้าที่ยังไม่ครบกำหนด (Acceptance on Trade Bills)

5.3.4 ค่าแปลงสภาพ (Credit Conversion Factor) 0

- (1) ตั๋วเงินเพื่อเรียกเก็บ
- (2) วงเงินให้กู้ยืมที่ลูกค้ายังมีได้ใช้
- (3) ค้ำประกันการออกของ (Shipping Guarantee)
- (4) ภาระผูกพันที่บริษัทเงินทุนสามารถบอกยกเลิกเมื่อใดก็ได้
- (5) ภาระผูกพันอื่น ๆ ที่มีได้ระบุค่าแปลงสภาพ (Credit Conversion Factor) ไว้ใน 5.3 นี้

6. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 3 สิงหาคม 2551

(นางธาริษา วัฒนเกส)

ผู้ว่าการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

เอกสารแนบ 1

ประกาศและหนังสือเวียนที่ยกเลิก

ที่	วันที่ ประกาศ / หนังสือเวียน	ประเภท	เลขที่	เรื่อง
1.	13 มกราคม 2540	หนังสือเวียน	รปท. จพ.(ว) 55/2540	การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงจากการระดมทุน ตามสัญญาค้ำประกัน
2.	17 ธันวาคม 2546	หนังสือเวียน	รปท. สนส. (31) ว. 2662/2546	ยกเลิกหนังสือเวียนเกี่ยวกับน้ำหนักความ เสี่ยงของเงินให้กู้ยืมแก่สถาบันการเงิน
3.	3 พฤศจิกายน 2548	ประกาศ รปท.		การดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับ สินทรัพย์และการระดมทุนของบริษัทเงินทุน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณสินทรัพย์ เสี่ยง (หนังสือเวียนที่ สนส. (21) ว. 24/2548 ลงวันที่ 7 ธันวาคม 2548)
4.	22 มีนาคม 2550	หนังสือเวียน	รปท. สนส. (21) ว. 534/2550	การกีดกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เอกสารแนบ 2

สัญญาอนุพันธ์ทางการเงินประเภทต่าง ๆ

อนุพันธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยน ได้แก่ สัญญาดังต่อไปนี้

- (1) Foreign Exchange Forward Contracts
- (2) Foreign Exchange Futures
- (3) Currency Options Purchase
- (4) Cross Currency Swaps
- (5) อนุพันธ์ทางการเงินอื่น ๆ ในลักษณะเดียวกัน

อนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ย ได้แก่ สัญญาดังต่อไปนี้

- (1) Forward Rate Agreements
- (2) Interest Rate Futures
- (3) Interest Rate Options Purchase
- (4) Interest Rate Swaps
- (5) อนุพันธ์ทางการเงินอื่น ๆ ในลักษณะเดียวกัน

อนุพันธ์ด้านตราสารหนี้ ได้แก่ สัญญาดังต่อไปนี้

- (1) Bond Forwards
- (2) Bond Futures
- (3) Bond Options Purchase
- (4) อนุพันธ์ทางการเงินอื่น ๆ ในลักษณะเดียวกัน

อนุพันธ์ด้านตราสารทุน ได้แก่ สัญญาดังต่อไปนี้

- (1) Equity Forwards
- (2) Equity Futures
- (3) Equity Options Purchase
- (4) Equity Linked Swaps
- (5) อนุพันธ์ทางการเงินอื่น ๆ ในลักษณะเดียวกัน

แนวทางการคำนวณมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์
สำหรับภาระผูกพันที่เป็นสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน

การคำนวณมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (Credit Equivalent Amount : CEA) สำหรับการทำให้สัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน แบ่งได้ 2 วิธี คือ (1) วิธี Original Exposure และ (2) วิธี Current Exposure

(1) วิธี Original Exposure

มูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (CEA) สำหรับการทำให้สัญญาอนุพันธ์ทางการเงินกับคู่สัญญาแต่ละราย เท่ากับ ยอดรวมของมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์กรณีไม่มี และมีสัญญาที่ยินยอมให้หักกลบลบหนี้ระหว่างกันที่มีเงื่อนไขครบถ้วน ดังนี้

$$CEA_{\text{ของลูกค้านี้แต่ละราย}} = CEA_{\text{กรณีไม่มี Netting Agreement}} + CEA_{\text{กรณีมี Netting Agreement}}$$

(ก) กรณีไม่มีสัญญาที่ยินยอมให้หักกลบลบหนี้ระหว่างกันที่มีเงื่อนไขครบถ้วน (ไม่มี Netting Agreement) ตามที่กำหนดในเอกสารแนบ 4

มูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (CEA) สำหรับการทำให้สัญญาอนุพันธ์ทางการเงินกับคู่สัญญาแต่ละราย สามารถคำนวณได้ตามสูตร

$$CEA = \sum_{i=1}^n (\text{Notional Amount}_i * CCF_{i \text{ ตารางที่ 1}})$$

หรือเท่ากับยอดรวมของผลคูณของจำนวนเงินตามสัญญา (Notional Amount)¹ ของอนุพันธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยนและอนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ยที่ทำกับคู่สัญญารายนั้นกับค่าแปลงสภาพที่เกี่ยวข้อง (Credit Conversion Factor : CCF) ตามที่กำหนดไว้ในตารางที่ 1

¹ Notional Amount ที่ใช้ในการคำนวณค่า CEA สำหรับทุกวิธีที่กล่าวถึงในประกาศฉบับนี้ หมายความว่า จำนวนเงินตามสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน ทั้งนี้ สำหรับสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินซึ่งมีการพัฒนาจากอนุพันธ์ทางการเงินพื้นฐานย่อยๆ หรือมีการ Leverage จำนวนเงินตามสัญญาหรือมีการแลกเปลี่ยนจำนวนเงินตามสัญญาหลายครั้ง (Structured Product) ให้บริษัทเงินทุนใช้ผลรวมของจำนวนเงินตามสัญญาของทุกธุรกรรมย่อยที่ใช้คำนวณจำนวนเงินที่บริษัทเงินทุนจะได้รับในสถานการณ์ที่เป็นประโยชน์กับบริษัทเงินทุนมากที่สุดที่อาจเกิดขึ้น (Effective Notional Amount) แทนจำนวนเงินตามสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน ทั้งนี้ Notional Amount ของสัญญา Digital Option เมื่อคูณกับค่า CCF ที่เกี่ยวข้องแล้ว จะไม่เกินค่า Payoff ของสัญญา Digital Option นั้นในกรณีใช้วิธี Original Exposure และไม่เกินค่า Payoff ของสัญญา Digital Option หักด้วยมูลค่าจากการวัดมูลค่ายุติธรรม (Mark to Market) ในกรณีที่ใช้วิธี Current Exposure ทั้งนี้ ตัวอย่างการคำนวณ Effective Notional Amount ปรากฏในเอกสารแนบ 3.1

ตารางที่ 1 ค่าแปลงสภาพสำหรับอนุพันธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยนและอนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ย
ตามวิธี Original Exposure กรณีไม่มี Netting Agreement ที่มีเงื่อนไขครบถ้วน

อายุสัญญา	อนุพันธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยน	อนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ย
ไม่เกิน 14 วัน	0	0
ไม่เกิน 1 ปี	0.02	0.005
เกิน 1 ปี ถึง 2 ปี	0.05	0.01
สำหรับทุก ๆ 1 ปีที่เพิ่มขึ้น	0.03	0.01

ทั้งนี้ อายุสัญญาของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน ให้นับตั้งแต่ Trade Date

(ข) กรณีมีสัญญาที่ยินยอมให้หักกลบลบหนี้ระหว่างกันที่มีเงื่อนไขครบถ้วน
(มี Netting Agreement) ตามที่กำหนดในเอกสารแนบ 4

มูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (CEA) สำหรับการทำสัญญาอนุพันธ์
ทางการเงินกับคู่สัญญาแต่ละรายสามารถคำนวณได้ตามสูตร

$$CEA = \sum_{i=1}^n (\text{Notional Amount}_i * CCF_{i \text{ ตารางที่ 2}})$$

หรือเท่ากับยอดรวมของผลคูณของจำนวนเงินตามสัญญา (Notional Amount)¹ ของอนุพันธ์
ด้านอัตราแลกเปลี่ยนและอนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ยที่ทำกับคู่สัญญารายนั้นกับค่าแปลงสภาพที่
เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าแปลงสภาพสำหรับอนุพันธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยนและอนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ย
ตามวิธี Original Exposure กรณีมี Netting Agreement ที่มีเงื่อนไขครบถ้วน

อายุสัญญา	อนุพันธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยน	อนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ย
ไม่เกิน 14 วัน	0	0
ไม่เกิน 1 ปี	0.0150	0.0035
เกิน 1 ปี ถึง 2 ปี	0.0375	0.0075
สำหรับทุก ๆ 1 ปีที่เพิ่มขึ้น	0.0225	0.0075

ทั้งนี้ อายุสัญญาของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน ให้นับตั้งแต่ Trade Date

(2) วิธี Current Exposure

วิธี Current Exposure เป็นวิธีการคำนวณมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (CEA) สำหรับการทำสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินกับคู่สัญญาแต่ละรายที่พิจารณาจากมูลค่ายุติธรรมในปัจจุบันและมูลค่าความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยมูลค่ายุติธรรมในปัจจุบันของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินเป็นมูลค่าจากการ Mark to Market ส่วนมูลค่าความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดในอนาคต (Potential Future Credit Exposure : PFCE) นั้น เป็นมูลค่าจากการประมาณการ ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นตลอดอายุสัญญาที่เหลือ

มูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (CEA) สำหรับการทำสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินกับคู่สัญญาแต่ละราย เท่ากับ ยอดรวมของมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์กรณีไม่มี และมีสัญญาที่ยินยอมให้หักกลบลบหนี้ระหว่างกันที่มีเงื่อนไขครบถ้วน ดังนี้

$$CEA_{\text{ของลูกค้านแต่ละราย}} = CEA_{\text{กรณีไม่มี Netting Agreement}} + CEA_{\text{กรณีมี Netting Agreement}}$$

กรณีลูกค้าทำสัญญา Netting Agreement มากกว่า 1 สัญญา (หรือมีมากกว่า 1 Netting Sets) ให้หาค่า CEA ของแต่ละ Netting Set แล้วนำมารวมกันเพื่อให้ได้ค่า CEA รวมสำหรับกรณีมี Netting Agreement หลายสัญญา

(2.1) กรณีไม่มีสัญญาที่ยินยอมให้หักกลบลบหนี้ระหว่างกันที่มีเงื่อนไขครบถ้วน (กรณีไม่มี Netting Agreement)

มูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (CEA) ของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินสามารถคำนวณได้ตามสูตร

$$CEA_{\text{กรณีไม่มี Netting Agreement}} = CCE + PFCE_{\text{Gross}}$$

โดยที่ $CCE = \sum_{i=1}^n CCE_i, CCE_i \geq 0$

$$PFCE_{\text{Gross}} = \sum_{j=1}^n (\text{Notional Amount}_j * CCF_{j \text{ ตารางที่ 3}})$$

หรือเท่ากับยอดรวมของ

(ก) ผลรวมด้านกำไรที่ได้จากการวัดมูลค่ายุติธรรมในปัจจุบัน (Mark to Market: MTM) ของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน ที่บริษัทเงินทุนทำกับคู่สัญญาแต่ละราย (Current Credit Exposure :CCE) และ

(ข) ผลรวมของมูลค่าความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต (Potential Future Credit Exposure : PFCE_{Gross}) ซึ่งเท่ากับ ยอดรวมของผลคูณของจำนวนเงินตามสัญญา (Notional Amount)¹ ของอนุพันธ์ทางการเงินที่บริษัทเงินทุนทำกับคู่สัญญาแต่ละรายกับค่าแปลงสภาพ (CCF) ที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าแปลงสภาพสำหรับสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินตามวิธี Current Exposure

อายุที่เหลือของสัญญา ^{1/}	อนุพันธ์ทางการเงินด้านต่างๆ					
	อัตราแลกเปลี่ยน	อัตราดอกเบี้ย	ตราสารทุน	ตราสารหนี้ ^{2/}		
				รัฐบาล	เข้าเกณฑ์	ไม่เข้าเกณฑ์
ไม่เกิน 14 วัน	0	0	0.06	0	0.05	0.10
ไม่เกิน 1 ปี	0.01	0	0.06	0	0.05	0.10
เกิน 1 ปี – 5 ปี	0.05	0.005	0.08	0.005	0.05	0.10
เกิน 5 ปี ขึ้นไป	0.075	0.015	0.10	0.015	0.05	0.10

1/ กรณีสัญญาที่มีการรับหรือจ่ายชำระเงินกัน ณ วันที่ที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า โดยมีการปรับอัตราอ้างอิงซึ่งมีผลให้สัญญากลับไปมีมูลค่าตลาดเท่ากับศูนย์ อายุที่เหลือของสัญญาหมายถึงระยะเวลาคงเหลือก่อนการปรับอัตราอ้างอิงครั้งต่อไป ทั้งนี้ กรณีมีการวัดมูลค่ายุติธรรมของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน (Mark to Market) และเรียกเงินสดมาไว้เป็นประกันตามสัญญา Credit Support Annex หรือสัญญาอื่นที่มีลักษณะคล้ายกัน ให้ใช้อายุที่เหลือของสัญญาตามระยะเวลาที่กำหนด (Valuation Time) บวกกับระยะเวลา (Holding Period) เท่ากับ 10 วัน

2/ อนุพันธ์ด้านตราสารหนี้ให้แบ่งตามประเภทตราสารหนี้ที่อ้างอิงได้เป็น 3 ประเภท คือ อนุพันธ์ด้านตราสารหนี้ที่อ้างอิงตราสารหนี้รัฐบาล อนุพันธ์ด้านตราสารหนี้ที่อ้างอิงตราสารหนี้อื่นที่เข้าเกณฑ์ และอนุพันธ์ด้านตราสารหนี้ที่อ้างอิงตราสารหนี้ที่ไม่เข้าเกณฑ์ ตามแนวทางการคำนวณเงินกองทุนสำหรับความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยประเภท Specific Risk ตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านตลาดและการดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดของสถาบันการเงิน

(2.2) กรณีที่มีสัญญาที่ยินยอมให้หักกลบลบหนี้ระหว่างกันที่มีเงื่อนไขครบถ้วน (มี Netting Agreement) ตามที่กำหนดในเอกสารแนบ 4

มูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$CEA_{\text{กรณีมี Netting Agreement}} = NCCE + PFCE_{\text{Net}}$$

โดยที่

(ก) ผลรวมสุทธิของมูลค่ายุติธรรมในปัจจุบัน (Net Current Credit Exposure: NCCE) ซึ่งเท่ากับ ยอดรวมสุทธิของกำไรและขาดทุนที่ได้จากการวัดมูลค่ายุติธรรมของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินทุกสัญญาที่อยู่ภายใต้สัญญาที่ยินยอมให้หักกลบลบหนี้เดียวกันที่มีเงื่อนไขครบถ้วนที่บริษัทเงินทุนทำกับคู่สัญญาแต่ละราย ในกรณีที่ผลรวมสุทธิของมูลค่ายุติธรรมมีค่าเป็นบวก ให้ใช้ยอดรวมสุทธิดังกล่าวเป็นมูลค่าของ NCCE แต่กรณีที่ยอดรวมสุทธิดังกล่าวมีค่าเป็นลบหรือศูนย์ ให้ NCCE มีมูลค่าเป็นศูนย์ และ

(ข) ผลรวมของมูลค่าความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต (Potential Future Credit Exposure : $PFCE_{\text{Net}}$) ของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินทุกสัญญาที่อยู่ภายใต้สัญญาที่ยินยอมให้หักกลบลบหนี้เดียวกันที่มีเงื่อนไขครบถ้วน สามารถคำนวณได้ตามสูตรข้างล่าง

$$PFCE_{\text{Net}} = 0.4 * PFCE_{\text{Gross}} + 0.6 * NGR * PFCE_{\text{Gross}}$$

$$\text{โดยที่ } NGR = \frac{NCCE}{CCE}$$

โดย NGR (Net to gross ratio) เท่ากับ อัตราส่วนระหว่าง NCCE ซึ่งคำนวณตามข้อ 2.2 (ก)หารด้วย CCE ซึ่งคำนวณตาม 2.1 (ก) โดยบริษัทเงินทุนสามารถเลือกคำนวณ NGR ได้ 2 วิธี และหากเลือกใช้วิธีใดแล้วก็ให้ใช้วิธีนั้นอย่างสม่ำเสมอ ดังนี้

- การคำนวณค่า NGR สำหรับคู่สัญญาแต่ละราย ให้ใช้ค่า $NCCE_{\text{Individual}}$ และ $CCE_{\text{Individual}}$ ที่คำนวณจากสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินทุกสัญญาที่มีสัญญาที่ยินยอมให้หักกลบลบหนี้เดียวกันที่มีเงื่อนไขครบถ้วนที่บริษัทเงินทุนทำกับคู่สัญญารายนั้นๆ

- การคำนวณหาค่า NGR สำหรับคู่สัญญาทุกราย (Aggregate Approach) โดยใช้ค่า $NCCE_{\text{Aggregate}}$ และ $CCE_{\text{Aggregate}}$ ที่คำนวณจากผลรวมของ $NCCE_{\text{Individual}}$ และ $CCE_{\text{Individual}}$

ของคู่สัญญาทุกรายที่บริษัทเงินทุนมีการลงนามในสัญญาที่ยินยอมให้หักกลบหนี้ระหว่างกันที่มีเงื่อนไขครบถ้วน โดยบริษัทเงินทุนจะต้องใช้ค่า NGR ที่หาจากวิธีนี้ในการคำนวณ $PFCE_{Net}$ สำหรับคู่สัญญาทุกราย

การคำนวณ $PFCE_{Net}$ ดังกล่าวได้คำนึงถึงผลการหักกลบหนี้ โดยหากมีการหักกลบหนี้ที่สมบูรณ์ทำให้ NCCE เท่ากับ 0 ทำให้ NGR เท่ากับ 0 ดังนั้น $PFCE_{Net}$ เท่ากับ 0.4 ของ $PFCE_{Gross}$ แต่หากสัญญาไม่สามารถหักกลบหนี้กันได้ ทำให้ NCCE เท่ากับ CCE และทำให้ NGR เท่ากับ 1 ดังนั้น $PFCE_{Net}$ เท่ากับ $PFCE_{Gross}$

กรณีการหักกลบหนี้กันของสัญญา (Offsetting)

กรณีที่คู่สัญญาทำสัญญาซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Foreign Exchange Forward Contracts) หรือสัญญาอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ซึ่งมีจำนวนเงินตามสัญญาเท่ากับกระแสเงินสดที่ต้องรับและจ่ายกันจริง ทั้งด้านซื้อและด้านขาย บริษัทเงินทุนสามารถนำสัญญาที่เป็นรายการตรงกันข้ามกัน มีวันครบกำหนดวันเดียวกัน (Same Maturity Date) และสกุลเงินเดียวกัน (Same Currency Pair) มาหักกลบกันได้ (Offset) หากคู่สัญญาได้ทำสัญญาที่ระบุให้สามารถหักกลบหนี้ได้ตามกฎหมาย

(ก) วิธี Original Exposure ให้คู่จำนวนเงินตามสัญญา ทั้งด้านซื้อและด้านขายที่ครบกำหนดวันเดียวกัน ด้วยค่าแปลงสภาพที่เกี่ยวข้อง (ตารางที่ 1 สำหรับกรณีไม่มี Netting Agreement และตารางที่ 2 สำหรับกรณีมี Netting Agreement) แล้วนำผลคูณที่ได้มาหักกลบกัน ส่วนต่างที่ได้ให้นับเป็นมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์

(ข) วิธี Current Exposure

- ในการคำนวณหาค่า CCE และ ค่า NCCE ให้นำมูลค่ายุติธรรมของสัญญาที่สามารถหักกลบกันได้มาหักกลบกันก่อน แล้วนำส่วนต่างที่ได้ไปรวมกับค่า CCE และ NCCE ของสัญญาอื่นที่เหลือ เพื่อให้ได้ยอดรวมของ CCE และ NCCE ของทุกสัญญาที่ทำกับคู่สัญญารายนั้น

- ในการคำนวณหาค่า $PFCE_{Gross}$ ให้คู่จำนวนเงินตามสัญญาทั้งด้านซื้อและด้านขายที่ครบกำหนดวันเดียวกันด้วยค่าแปลงสภาพในตารางที่ 3 แล้วนำผลคูณที่ได้มาหักกลบกัน โดยส่วนต่างที่ได้คือ $PFCE_{Gross}$ ของสัญญาที่หักกลบกันได้ แล้วนำส่วนต่างที่ได้ไปบวกกับ

ค่า $PFCE_{Gross}$ ของสัญญาอื่นที่เหลือทั้งหมดเพื่อให้ได้ยอดรวมของค่า $PFCE_{Gross}$ ของคู่สัญญา
รายนั้น และนำไปคำนวณ $PFCE_{Net}$ ตามวิธีการในข้อ 2.2 (ข)

ทั้งนี้ ตัวอย่างการคำนวณมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (Credit
Equivalent Amount) ตามวิธี Original Exposure และ วิธี Current Exposure ปรากฏตาม
เอกสารแนบ 3.2 และ การรายงานข้อมูลในรูปแบบ Excel File รายละเอียดปรากฏในเอกสาร
แนบ 3.3

เอกสารแนบ 3.1

ตัวอย่างการคำนวณ Effective Notional Amount

Notional Amount / Effective Notional Amount

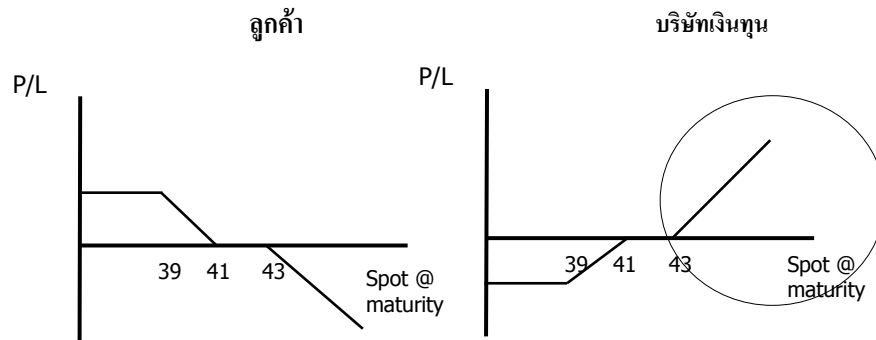
- Notional Amount หมายถึง จำนวนเงินตามสัญญา
- Effective Notional Amount หมายถึง สำหรับสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินซึ่งมีผลรวมของจำนวนเงินตามสัญญาของทุกธุรกรรมย่อยที่ใช้คำนวณจำนวนเงินที่จะได้รับในสถานการณ์ที่เป็นประโยชน์มากที่สุดที่อาจจะเกิดขึ้น สำหรับ
 - (1) การพัฒนาจากอนุพันธ์ทางการเงินพื้นฐานย่อยๆ เช่น Seagull หรือ
 - (2) มีการ Leverage จำนวนเงินตามสัญญา หรือ
 - (3) มีการแลกเปลี่ยนจำนวนเงินตามสัญญาหลายครั้ง (Structured Product)
- Notional Amount ของสัญญา Digital Options เมื่อคูณกับค่า CCF ที่เกี่ยวข้องแล้ว จะไม่เกินค่า Payoff ของสัญญา Digital Options นั้นในกรณีใช้วิธี Original Exposure และไม่เกินค่า Payoff ของสัญญา Digital Options หักด้วยมูลค่าจากการตีราคา (Mark to Market) ในกรณีที่ใช้วิธี Current Exposure

1. **Effective Notional** อนุพันธ์ทางการเงินมีการพัฒนาจากอนุพันธ์พื้นฐานย่อย ๆ เช่น Seagull :
ลูกค้าเป็น Exporter มีภาระต้องรับชำระ USD ในอนาคต

ส่วนประกอบ

ลำดับ	ลูกค้า	บริษัทเงินทุน
1	ซื้อ USD Put/THB Call @ 41 Notional Amount 1 M\$	ขาย USD Put/THB Call @ 41 Notional Amount 1 M\$
2	ขาย USD Call/THB Put @ 43 Notional Amount 1 M\$	ซื้อ USD Call/THB Put @ 43 Notional Amount 1 M\$
3	ขาย USD Put/THB Call @ 39 Notional Amount 1 M\$	ซื้อ USD Put/THB Call @ 39 Notional Amount 1 M\$

Effective Notional: Seagull

Scenario	การ Exercise	Effective Notional
$\text{Spot} \leq 39$	<ul style="list-style-type: none"> ลูกค้า exercise Put @ 41 Bank exercise Put @ 39 	แม้ว่าบริษัทเงินทุน จะ exercise put option Notional Amt. 1 M แต่เนื่องจากการ exercise เพื่อลดผลขาดทุน (จากการที่ลูกค้า exercise put option เช่นกัน) \therefore ใน scenario นี้ให้คิด notional = 0
$39 < \text{Spot} < 41$	ลูกค้า exercise Put @ 41	N/A
$41 \leq \text{Spot} \leq 43$	ไม่มีการ exercise option	N/A
$\text{Spot} > 43$	บริษัทเงินทุน exercise Call @ 43	Call option / Notional Amt. 1 M

การพิจารณาเกณฑ์เดิม

คิดทุก transactions ที่ บริษัทเงินทุน เป็นผู้ซื้อ \therefore บริษัทเงินทุน จะต้องคิดสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับธุรกรรมนี้คือ

1. USD Call/THB Put @ 43
2. USD Put/THB Call @ 39

การพิจารณาเกณฑ์ Effective Notional

หลักของ Effective Notional คือ Scenario ที่ บริษัทเงินทุน มีโอกาสได้ประโยชน์มากที่สุดจะเห็นได้ว่าถึงแม้ บริษัทเงินทุน จะมีการซื้อ Options 2 ตัว แต่ไม่มี Scenario ใดเลยที่ บริษัทเงินทุน มีโอกาส Exercise Option ทั้ง 2 ตัวพร้อมกัน ดังนั้น SLL ในกรณีนี้จะคิดเพียง Call Option ที่ บริษัทเงินทุน ซื้อจากลูกค้าโดยมีจำนวน Effective Notional = 1 M

2. Effective Notional อนุพันธ์ทางการเงินที่มีการ Leverage จำนวนเงินตามสัญญา

เช่น IRS Notional Amount 1,000 ล้านบาท จ่าย 8% รับ 2 (THBFIX) เท่ากับ การทำ IRS 2 สัญญา แต่ละสัญญามี Notional Amount 1,000 ล้านบาท โดยแต่ละสัญญาจ่าย fixed rate ที่ 4% และรับ floating rate ที่ THBFIX ดังนั้น Effective Notional Amount เท่ากับ 2,000 ล้านบาท

เอกสารแนบ 3.2

ตัวอย่างการคำนวณมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (Credit Equivalent Amount)

1. การคำนวณตามวิธี Original Exposure

สมมติว่าทำธุรกรรมอนุพันธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยนกับนาย ก 3 สัญญา

CCY (ซื้อ)	CCY (ขาย)	Notional Amount (ลบ.)	อายุตาม สัญญา (Original Maturity)	วิธีที่ 1 (กรณีไม่มี Netting Agreement)		วิธีที่ 2 (กรณีมี Netting Agreement)	
				CCF วิธีที่ 1	Not. Amt. * CCF	CCF วิธีที่ 2	Not. Amt. * CCF
+ USD	-BAHT	5,000	12 วัน	0.00	0	0.00	0
+ USD	-BAHT	10,000	2 เดือน	0.02	200	0.015	150
+ USD	-BAHT	100,000	3 ปี	0.08 (0.05+0.03)	8,000	0.06 (0.0375+ 0.0225)	6,000
มูลค่าเทียบเท่า = Notional Amount * CCF				8,200		6,150	

สินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต สำหรับนาย ก.

กรณีไม่มี Netting = มูลค่าเทียบเท่า * RW ของนาย ก .

$$= 8,200 * 0.5 = 4,100 \text{ ล้านบาท}$$

กรณีมี Netting = มูลค่าเทียบเท่า * RW ของนาย ก .

$$= 6,150 * 0.5 = 3,075 \text{ ล้านบาท}$$

ตัวอย่างการคำนวณ Current Exposure

บริษัทเงินทุน ABC ทำสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนกับบริษัท กขค 6 รายการ

CCY (ซื้อ)	CCY (ขาย)	Notional Amount	อายุสัญญาที่ เหลือ	CCF	Notional * CCF	Mark to Market	
						กำไร	ขาดทุน
+ USD	-BAHT	5,000	12 วัน	0	0	5	
+ USD	-BAHT	10,000	2 เดือน	0.01	100	10	
+BAHT	- USD	40,000	4 เดือน	0.01	400	20	
+ USD	-BAHT	30,000	5 เดือน	0.01	300		10
+BAHT	- USD	50,000	7 เดือน	0.01	500		5
+ USD	-BAHT	10,000	3 ปี	0.05	500	10	
Total					1,800	45	15

Current Exposure กรณีไม่มี Netting Agreement

กำไรจากการวัดมูลค่ายุติธรรม (CCE) = 45 ล้านบาท

มูลค่าความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ($PFCE_{Gross}$) = 1,800 ล้านบาท

มูลค่าเทียบเท่า = $45 + 1,800 = 1,845$ ล้านบาท

Current Exposure กรณีมี Netting Agreement

ยอดสุทธิของกำไรและขาดทุนจากการ MTM ($NCCE$) = $45 - 15 = 30$ ล้านบาท

มูลค่าความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ($PFCE_{Gross}$) = 1,800 ล้านบาท

มูลค่าความเสี่ยงสุทธิที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต = $0.4 * PFCE_{Gross} + 0.6 * NGR * PFCE_{Gross}$

$NGR = NCCE / CCE = 30 / 45 = 0.66$ ล้านบาท

มูลค่าความเสี่ยงสุทธิที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต = $(0.4 * 1,800) + (0.6 * 0.66 * 1,800)$
= 1,440 ล้านบาท

มูลค่าเทียบเท่า = $30 + 1,440 = 1,470$ ล้านบาท

สรุปที่บริษัท กขค. มีกับบริษัทเงินทุน ABC ในแต่ละกรณี

1. กรณีวิธี Current Exposure แบบไม่มี Netting

$$\text{มูลค่าเทียบเท่า} = \text{CCE} + \text{PFCE}_{\text{Gross}} = 45 + 1,800 = 1,845 \text{ ล้านบาท}$$

$$\text{สินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับบริษัท กขค.} = 1,845 * 0.5 = 922.5 \text{ ล้านบาท}$$

2. กรณีวิธี Current Exposure แบบมี Netting ที่มีเงื่อนไขครบถ้วน

$$\text{มูลค่าเทียบเท่า} = \text{NCCE} + \text{PFCE}_{\text{Net}} = 30 + 1,440 = 1,470 \text{ ล้านบาท}$$

$$\text{สินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับบริษัท กขค.} = 1,470 * 0.5 = 735 \text{ ล้านบาท}$$

ตัวอย่างกรณีมีสัญญาที่หักกลบกันได้วิธี Original Exposure

สมมติว่าทำธุรกรรมอนุพันธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยนกับ นาย ก 3 สัญญา

CCY (Bought)	CCY (Sold)	Notional Amount	Original Maturity	วิธีที่ 1 (กรณีไม่มี Netting Agreement)		วิธีที่ 2 (กรณีมี Netting Agreement)	
				CCF วิธีที่ 1	Not. Amt. * CCF	CCF วิธีที่ 2	Not. Amt. * CCF
- USD	+ BAHT	5,000	2 เดือน	0.02	} 100	0.015	} 75
+ USD	-BAHT	10,000	2 เดือน	0.02		0.015	
+ USD	-BAHT	100,000	3 ปี	0.08 (0.05+0.03)	8,000	0.06 (0.0375+ 0.0225)	6,000
ภาระผูกพันที่มีกับนาย ก. = Not. Amt * CCF				8,100		6,075	

สินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต สำหรับนาย ก

1. วิธี Original Exposure แบบไม่มี Netting

$$\text{มูลค่าเทียบเท่า} = 8,100 \text{ ล้านบาท}$$

$$\text{สินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต} = 8,100 * 0.5 = 4,050 \text{ ล้านบาท}$$

2. วิธี Original Exposure แบบมี Netting ที่มีเงื่อนไขครบถ้วน

$$\text{มูลค่าเทียบเท่า} = 6,075 \text{ ล้านบาท}$$

$$\text{สินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต} = 6,075 * 0.5 = 3,037.50 \text{ ล้านบาท}$$

2. ตัวอย่างกรณีมีสัญญาที่หักกลบกันได้วิธี Current Exposure

บริษัทเงินทุน ABC ทำสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนกับบริษัท กขค. ทั้งสิ้น 6 รายการโดยสัญญารายการที่ 3 และ 4 เข้าข่ายการหักกลบกันได้ตามเงื่อนไข

Currency	Currency	Notional Amount	Residual Maturity	CCF	Notional * CCF	Mark to Market	
						Profit	Loss
+ USD	-BAHT	5,000	12 วัน	0	0	5	
+ USD	-BAHT	10,000	2 เดือน	0.01	100	10	
+BAHT	- USD	40,000	4 เดือน	0.01	400	20	
+ USD	-BAHT	30,000	4 เดือน	0.01	300		10
+BAHT	- USD	50,000	7 เดือน	0.01	500		5
+ USD	-BAHT	10,000	3 ปี	0.05	500	10	
Total					1,800	45	15

Current Credit Exposure (CCE) = $5+10+(20-10)+10 = 35$ ล้านบาท

Net Current Credit Exposure (NCCE) = $(5+10+(20-10)+10) - 5 = 30$ ล้านบาท

Potential Future Credit Exposure_{Gross} (PFCE_{Gross})

$$= (100+500+500) + \text{PFCE}_{\text{Gross}} \text{ จากสัญญาที่ 3 และ 4} = 1,100 + (400-300) = 1,200$$

Potential Future Credit Exposure_{Net} (PFCE_{Net})

$$\text{NGR} = \text{NCCE} / \text{CCE} = 30 / 35 = 0.86 \text{ ล้านบาท}$$

$$\begin{aligned} \text{PFCE}_{\text{Net}} &= (0.4 * \text{PFCE}_{\text{Gross}} + 0.6 * \text{NGR} * \text{PFCE}_{\text{Gross}}) \\ &= 0.4 * 1,200 + 0.6 * 0.86 * 1,200 = 1,097 \text{ ล้านบาท} \end{aligned}$$

สินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต สำหรับนาย ก

1. วิธี Current Exposure แบบไม่มี Netting

$$\text{มูลค่าเทียบเท่า} = \text{CCE} + \text{PFCE}_{\text{gross}} = 35 + 1,200 = 1,235 \text{ ล้านบาท}$$

$$\text{สินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต} = 1,235 * 0.5 = 617.50 \text{ ล้านบาท}$$

2. วิธี Current Exposure แบบมี Netting ที่มีเงื่อนไขครบถ้วน

$$\text{มูลค่าเทียบเท่า} = \text{NCCE} + \text{PFCE}_{\text{net}} = 30 + 1,097 = 1,127 \text{ ล้านบาท}$$

$$\text{สินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต} = 1,127 * 0.5 = 563.50 \text{ ล้านบาท}$$

เอกสารแนบ 3.3

บริษัทเงินทุน.....

รายงานมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงและมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์สำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงิน
รายเดือน สิ้นสุดวันที่.....

ส่วนที่ 1 มูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินตามวิธี Original Exposure

หน่วย : บาท

วิธี Original Exposure (A)	มูลค่าเทียบเท่าที่จะ นับเป็นสินทรัพย์ (B)	มูลค่าสินทรัพย์เสี่ยง (C)=(A) x (B)
1. น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0		
2. น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.2		
3. น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.5		
รวม		

ส่วนที่ 2 มูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินตามวิธี Current Exposure

1. มูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์สำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินตามวิธี Current Exposure

หน่วย : บาท

1.1 มูลค่าธุรกรรมในปัจจุบัน (Current Exposure)

- (a) ผลรวมด้านกำไรจากการ Mark to Market ที่ไม่สามารถ Netting กันได้ตามเกณฑ์ (Current Credit Exposure)
- (b) ผลรวมสุทธิของกำไรและขาดทุนจากการ Mark to Market ที่สามารถ Netting กันได้ตามเกณฑ์ (Net Current Credit Exposure)

1.2 มูลค่าความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต (Potential Future Credit Exposure)

- (a) ผลรวม PFCE_{Gross} สำหรับอนุพันธ์ทางการเงินที่ไม่สามารถ Netting กันได้ตามเกณฑ์
- (b) ผลรวม PFCE_{Net} สำหรับอนุพันธ์ทางการเงินที่สามารถ Netting กันได้ตามเกณฑ์

1.3 มูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (Credit Equivalent Amount)

- (a) ผลรวม CEA สำหรับอนุพันธ์ทางการเงินที่ไม่สามารถ Netting กันได้ตามเกณฑ์
- (b) ผลรวม CEA สำหรับอนุพันธ์ทางการเงินที่สามารถ Netting กันได้ตามเกณฑ์

2. มูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินตามวิธี Current Exposure

วิธี Current Exposure (A)	มูลค่าเทียบเท่าที่จะ นับเป็นสินทรัพย์ (B)	มูลค่าสินทรัพย์เสี่ยง (C) = (A) x (B)
2.1 น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0		
2.2 น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.2		
2.3 น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.5		
รวม		

ส่วนที่ 3 มูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงรวมสำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงิน

หน่วย : บาท

วิธี Original Exposure และ วิธี Current Exposure (A)	มูลค่าเทียบเท่าที่จะ นับเป็นสินทรัพย์ (B)	มูลค่าสินทรัพย์เสี่ยง (C)=(A) x (B)
1. น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0		
2. น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.2		
3. น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.5		
รวม		

คำอธิบายการจัดทำรายงาน
แบบรายงานมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงและมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์
สำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงิน

ก. ข้อความทั่วไป

1. รายงานนี้เป็นรายงานแสดงข้อมูลมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงและมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (Credit Equivalent Amount : CEA หรือมูลค่าเทียบเท่า) สำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินที่คำนวณโดยวิธี Original Exposure และ วิธี Current Exposure

2. ให้บริษัทเงินทุนอ้างอิงแนวทางการคำนวณมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยง และมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (Credit Equivalent Amount : CEA หรือมูลค่าเทียบเท่า) สำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศฉบับนี้

3. การจัดส่งรายงาน

3.1 ให้บริษัทเงินทุนที่ไม่ต้องดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาด จัดส่งข้อมูลมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินตามวิธี Original Exposure ตามรายการที่กำหนดไว้ในส่วนที่ 1 และข้อมูลมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงรวมตามรายการที่กำหนดไว้ในส่วนที่ 3 แต่หากมีการทำสัญญาอนุพันธ์ที่นอกเหนือจากอนุพันธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยนและอนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ยกับคู่สัญญารายใด ให้จัดส่งข้อมูลมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินตามวิธี Current Exposure ตามรายการที่กำหนดไว้ในส่วนที่ 2

3.2 ให้บริษัทเงินทุนที่ต้องดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาด จัดส่งข้อมูลมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินตามวิธี Current Exposure ตามรายการที่กำหนดไว้ในส่วนที่ 2 และข้อมูลมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงรวมตามรายการที่กำหนดไว้ในส่วนที่ 3

4. ให้บริษัทเงินทุนจัดทำรายงานมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงและมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์สำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินตามแบบรายงานที่กำหนดเป็นรายเดือน โดยแสดงยอดเป็นหน่วยบาท และให้ใส่เครื่องหมายจุลภาค “,” หลังหลักพัน หลักล้าน หลักพันล้าน และหลักล้านล้าน

อนึ่ง ในการรายงานให้เป็นสกุลเงินบาทเทียบเท่า โดยแปลงค่าด้วยอัตราแลกเปลี่ยนตามที่กำหนดไว้ในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยข้อกำหนดเกี่ยวกับการ

บันทึกบัญชีของสถาบันการเงิน ทั้งนี้ ในการแปลงค่าสัญญาที่เกี่ยวข้องกับอัตราแลกเปลี่ยน ให้ปฏิบัติดังนี้

4.1 กรณีอนุพันธ์ทางการเงินเกี่ยวข้องกับเงินสกุลเดียว เช่น อนุพันธ์ทางการเงินที่มีการแลกเปลี่ยนระหว่างเงินตราต่างประเทศกับเงินสกุลบาท ให้ใช้จำนวนเงินตราต่างประเทศตามสัญญาคูณด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่รายงาน

4.2 กรณีอนุพันธ์ทางการเงินเกี่ยวข้องกับเงินตราต่างประเทศมากกว่า 1 สกุล ให้ใช้จำนวนเงินตราต่างประเทศตามสัญญาด้านซื้อ (ขารับ) คูณด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่รายงาน

5. สำหรับการรายงานข้อมูลอนุพันธ์ทางการเงินในระบบบริหารข้อมูลชุด DS_ARS , CL_Arrangement Type ให้บริษัทเงินทุนรายงานด้วยค่า Notional Amount หรือ Effective Notional Amount โดยให้ระบุค่า CCF เท่ากับ 0 และ น้ำหนักความเสี่ยงเท่ากับ 0 ทั้งกรณีวิธี Original Exposure และวิธี Current Exposure

6. ให้บริษัทเงินทุนจัดทำรายงานตามรูปแบบเพิ่มข้อมูล Excel และคำอธิบายที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด โดยสามารถ Download Template File ได้จาก Website ที่ : www.bot.or.th, การรับส่งข้อมูลกับธนาคารแห่งประเทศไทย, แบบรายงาน (Template), แบบรายงานมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงและมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์สำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงิน

7. ให้บริษัทเงินทุนจัดส่งรายงานภายใน 21 วันถัดจากวันสิ้นเดือนที่ต้องรายงาน โดยให้เริ่มรายงานข้อมูลมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงและมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์สำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินงวดแรกสิ้นสุด ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2551 เป็นต้นไป

ทั้งนี้ให้ สง. ส่งข้อมูลผ่านทาง DMS Data Acquisition โดยใช้ช่องทาง Extranet (<https://webserv>) เลือกเมนู Submit File, เลือกหัวข้อเรื่องชื่อ “Credit Equivalent Amount” , เลือกรายการชื่อ “Credit Equivalent Amount (Monthly) เพื่อจัดส่งข้อมูลเป็น Excel File

8. หากมีข้อสงสัยประการใดเกี่ยวกับแบบรายงานนี้ โปรดติดต่อสอบถามได้ที่ ฝ่ายนโยบายความเสี่ยง สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย โทร. 0-2283-6821, 0-2283-5805

ข. ความหมายของรายการ

ส่วนที่ 1 มูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินตามวิธี Original

Exposure

ให้รายงานมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ โดยคำนวณจากการนำ Notional Principal Amount หรือ Effective Notional Amount ของรายการอนุพันธ์ทางการเงินคูณกับค่าแปลงสภาพ (Credit Conversion Factor) ซึ่งมีทั้งกรณีไม่มี Netting Agreement และ กรณีมี Netting Agreement ตามที่กำหนดไว้ในประกาศฉบับนี้ และให้แสดงเฉพาะยอดรวม และให้รายงานมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงโดยคำนวณจากการนำมูลค่าเทียบเท่าฯ คูณกับน้ำหนักความเสี่ยงของคู่สัญญาซึ่งมีค่าไม่เกิน 0.5 โดยน้ำหนักความเสี่ยงของคู่สัญญาให้เป็นไปตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้ ทั้งนี้ ให้แยกการรายงานเป็น 3 กรณี คือ

1. น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0 หมายถึง กรณีคู่สัญญาถูกจัดในกลุ่มที่มีน้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0
2. น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.2 หมายถึง กรณีคู่สัญญาถูกจัดในกลุ่มที่มีน้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.2
3. น้ำหนักความเสี่ยงเท่ากับ 0.5 หมายถึง กรณีคู่สัญญาถูกจัดในกลุ่มอื่น ให้มีน้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.5

นอกจากนี้ ให้แสดงผลรวมมูลค่าเทียบเท่าฯ และผลรวมมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงของทั้ง 3 กรณี

ส่วนที่ 2 มูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินตามวิธี Current

Exposure

1. มูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (Credit Equivalent Amount : CEA)

สำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินตามวิธี Current Exposure เท่ากับ ผลรวมของมูลค่ายุติธรรมในปัจจุบัน (Current Exposure) และมูลค่าความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต (Potential Future Credit Exposure)

1.1 มูลค่ายุติธรรมในปัจจุบัน (Current Exposure) หมายถึง มูลค่ายุติธรรมของอนุพันธ์ทางการเงินทุกธุรกรรม ณ วันที่รายงาน ดังนี้

(a) ผลรวมด้านกำไรจากการ Mark to Market ที่ไม่สามารถ Netting กันได้ตามเกณฑ์ (Current Credit Exposure : CCE) หมายถึง ผลรวมด้านกำไรที่ได้จากการ Mark to Market (MTM) ของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินทุกสัญญาที่ทำกับคู่สัญญาแต่ละรายที่ไม่สามารถ Netting กันได้ตามเกณฑ์ และรวมมูลค่า CCE ของคู่สัญญาทุกรายเพื่อให้ได้ค่าผลรวมด้านกำไรจากการ MTM ซึ่งต้องนำไปรายงานในแบบรายงานข้อ 1.1(a)

(b) ผลรวมสุทธิของกำไรและขาดทุนจากการ Mark to Market ที่สามารถ Netting กันได้ตามเกณฑ์ (Net Current Credit Exposure : NCCE) หมายถึง ผลรวมสุทธิของกำไรและขาดทุนจากการ MTM เฉพาะส่วนของอนุพันธ์ทางการเงินที่ทำกับคู่สัญญาที่สามารถ Netting กันได้ตามเกณฑ์ โดยค่า NCCE สามารถคำนวณได้ดังนี้

1. หายอดรวมสุทธิของกำไรและขาดทุนที่ได้จากการ MTM สัญญาอนุพันธ์ทางการเงินทุกสัญญาที่ทำกับคู่สัญญาแต่ละรายที่มี Netting Agreement โดยกรณีที่หายอดรวมสุทธิของมูลค่ายุติธรรมมีค่าเป็นบวก ให้ใช้ยอดรวมสุทธิดังกล่าวเป็นมูลค่าของ NCCE และกรณีที่หายอดรวมสุทธิดังกล่าวมีค่าเป็นลบหรือศูนย์ ให้ NCCE มีมูลค่าเป็นศูนย์

2. รวมผลลัพธ์ตามข้อ 1 ของคู่สัญญาทุกรายที่มี Netting Agreement เข้าด้วยกัน ก็จะได้ค่าผลรวมสุทธิของกำไรและขาดทุนจากการ MTM ซึ่งต้องนำไปรายงานในแบบรายงานข้อ 1.1(b)

1.2 Potential Future Credit Exposure (PFCE) : หมายถึง มูลค่าความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยให้รายงานเป็น 2 กรณี ดังนี้

(a) ผลรวม $PFCE_{Gross}$ สำหรับอนุพันธ์ทางการเงินที่ไม่สามารถ Netting กันได้ตามเกณฑ์ คำนวณโดยนำ Notional Principal Amount หรือ Effective Notional Amount คูณกับค่าแปลงสภาพ (Credit Conversion Factor) ของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินทุกสัญญาที่ทำกับคู่สัญญาแต่ละรายที่ไม่มี Netting Agreement เพื่อให้ได้มูลค่า $PFCE_{Gross}$ ของคู่สัญญาแต่ละราย จากนั้นรวมมูลค่า $PFCE_{Gross}$ ของคู่สัญญาแต่ละราย ก็จะได้ผลรวม $PFCE_{Gross}$ ซึ่งต้องนำไปรายงานในแบบรายงานข้อ 1.2(a)

(b) ผลรวม $PFCE_{Net}$ สำหรับอนุพันธ์ทางการเงินที่สามารถ Netting กันได้ตามเกณฑ์ ($PFCE_{Net}$) คำนวณมูลค่า $PFCE_{Net}$ ของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินทุกสัญญาที่ทำกับคู่สัญญาแต่ละรายที่มี Netting Agreement ตามแนวทางที่กำหนดไว้ในประกาศฉบับนี้ จากนั้นรวม

มูลค่า $PFCE_{Net}$ ของคู่สัญญาทุกราย เพื่อให้ได้ผลรวม $PFCE_{Net}$ ซึ่งต้องนำไปรายงานในแบบรายงานข้อ 1.2(b)

1.3 มูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (Credit Equivalent Amount : CEA)

คำนวณโดยการนำเอามูลค่า Current Exposure ตามข้อ 1.1 บวกกับมูลค่า Potential Future Credit Exposure ตามข้อ 1.2 และให้แสดงเฉพาะยอดรวมโดยแยกการรายงานเป็น 2 กรณี ดังนี้

(a) ผลรวม CEA สำหรับอนุพันธ์ทางการเงินที่ไม่สามารถ Netting กันได้ตามเกณฑ์ - คำนวณได้จากการรวมค่า CCE ตามข้อ 1.1 (a) และค่า $PFCE_{Gross}$ ตามข้อ 1.2(a)

(b) ผลรวม CEA สำหรับอนุพันธ์ทางการเงินที่สามารถ Netting กันได้ตามเกณฑ์ - คำนวณได้จากการรวมค่า NCCE ตามข้อ 1.1 (b) และค่า $PFCE_{Net}$ ตามข้อ 1.2(b)

2. มูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินตามวิธี Current Exposure

ให้รายงานมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ด้วยมูลค่าที่คำนวณได้จากข้อ 1.3 และให้รายงานมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงโดยคำนวณจากการนำมูลค่าเทียบเท่าฯ คูณกับน้ำหนักความเสี่ยงของคู่สัญญา ซึ่งมีค่าไม่เกิน 0.5 โดยน้ำหนักความเสี่ยงของคู่สัญญาให้เป็นไปตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้ ทั้งนี้ ให้แยกการรายงานเป็น 3 กรณี คือ

1. น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0 หมายถึง กรณีคู่สัญญาถูกจัดในกลุ่มที่มีน้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0
2. น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.2 หมายถึง กรณีคู่สัญญาถูกจัดในกลุ่มที่มีน้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.2
3. น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.5 หมายถึง กรณีคู่สัญญาถูกจัดในกลุ่มอื่น ให้มีน้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.5

นอกจากนี้ ให้แสดงผลรวมมูลค่าเทียบเท่าฯ และผลรวมมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงของทั้ง 3 กรณี

ส่วนที่ 3 มูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงรวมสำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงิน

ให้แสดงมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์รวม ซึ่งเท่ากับผลรวมของมูลค่าเทียบเท่าที่คำนวณได้จากส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 รวมทั้งแสดงมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงรวมที่ได้จากการนำมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์รวมคูณกับน้ำหนักความเสี่ยงของคู่สัญญา ซึ่งมีค่าไม่เกิน 0.5

โดยน้ำหนักความเสี่ยงของคู่สัญญาให้เป็นไปตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้ ทั้งนี้ ให้แยกการรายงานเป็น 3 กรณี คือ

1. น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0 หมายถึง กรณีคู่สัญญาถูกจัดในกลุ่มที่มีน้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0
2. น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.2 หมายถึง กรณีคู่สัญญาถูกจัดในกลุ่มที่มีน้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.2
3. น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.5 หมายถึง กรณีคู่สัญญาถูกจัดในกลุ่มอื่น ให้มีน้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.5

นอกจากนี้ ให้แสดงผลรวมมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์รวมและผลรวมมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงรวมของทั้ง 3 กรณี

เอกสารแนบ 4

คุณสมบัติของสัญญาที่ยินยอมให้หักกลบลบหนี้ระหว่างกันที่มีเงื่อนไขครบถ้วน
(มี Netting Agreement)

ในกรณีที่บริษัทเงินทุนได้ลงนามในสัญญาที่ยินยอมให้หักกลบลบหนี้ระหว่างกันที่มีเงื่อนไขครบถ้วน (Netting Agreement) สามารถเลือกใช้วิธีการคำนวณภาระผูกพันสำหรับการทำสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินแบบมี Netting ได้ ทั้งนี้ สัญญาที่ยินยอมให้หักกลบลบหนี้ระหว่างกันที่มีเงื่อนไขครบถ้วน (Netting Agreement) ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นสัญญาที่เป็นลายลักษณ์อักษร มีผลบังคับใช้ตามกฎหมาย และเป็นสัญญา Master Agreement ที่ครอบคลุมถึงสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินที่บริษัทเงินทุนทำกับคู่สัญญารายนั้น ๆ โดยยินยอมให้หักกลบลบหนี้ระหว่างกัน
2. ในกรณีที่คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งผิดนัดชำระหนี้ (Default) ล้มละลาย เลิกกิจการ หรือเหตุอื่นในทำนองเดียวกัน สัญญาที่ยินยอมให้หักกลบลบหนี้ จะต้องกำหนดให้บริษัทเงินทุนต้องชำระหนี้ให้กับคู่ค้า หรือรับชำระหนี้จากคู่ค้าเป็นยอดรวมสุทธิเพียงยอดเดียว (Single Legal Obligation) โดยยอดรวมสุทธิดังกล่าวจะต้องเป็นผลรวมสุทธิของยอดกำไรและขาดทุนที่ได้จากการวัดมูลค่ายุติธรรม (Mark to Market) ของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินที่บริษัทเงินทุนทำกับคู่สัญญาทุกสัญญาที่อยู่ภายใต้สัญญาที่ยินยอมให้หักกลบลบหนี้ฯ ฉบับเดียวกัน
3. ผู้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายที่มีความรู้และความเข้าใจใน Netting Agreement ได้ให้ความเห็นชอบอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรว่า การหักกลบลบหนี้ตามข้อ 2 สามารถกระทำได้โดยไม่ขัดกับ
 - 3.1 กฎหมายของประเทศที่สำนักงานใหญ่ของนิติบุคคลซึ่งเป็นคู่สัญญานั้นตั้งอยู่ นอกจากนี้ หากคู่สัญญาเป็นสาขาของนิติบุคคลต่างประเทศ การหักกลบลบหนี้จะต้องไม่ขัดกับกฎหมายที่สาขาของนิติบุคคลนั้นตั้งอยู่ด้วย
 - 3.2 กฎหมายที่ใช้บังคับกับการทำธุรกรรมนั้น ๆ และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการหักกลบลบหนี้
4. ไม่มีเงื่อนไขที่มีผลบังคับให้คู่สัญญาฝ่ายที่มีผิดสัญญาจะต้องชำระหนี้ในวงเงินจำกัด หรือไม่ต้องชำระหนี้ให้กับคู่สัญญาฝ่ายที่ผิดสัญญา หากคู่สัญญาฝ่ายที่ผิดสัญญามีฐานะเป็นเจ้าหนี้สุทธิหลังการหักกลบลบหนี้ (Walkaway Clause)

**หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับ
ธุรกรรมการซื้อหรือขายตราสารโดยมีสัญญาว่าจะขายหรือจะซื้อคืน (Private Repo)
และธุรกรรมการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ (SBL)**

1. ธุรกรรมการซื้อหรือขายตราสารโดยมีสัญญาว่าจะขายหรือจะซื้อคืน (Private Repo)

1.1 สถาบันการเงินผู้ขายตราสาร (ผู้กู้ยืมเงิน)

หลักการ: ถือว่าเป็นการกู้ยืมเงินโดยวางตราสารเป็นประกัน และเสมือนว่าตราสารยังคงเป็นของผู้ขาย เนื่องจากในที่สุดแล้วผู้ขายก็จะได้รับตราสารคืนมาเมื่อครบกำหนดในสัญญาซื้อคืน ผู้ขายจึงยังคงต้องดำรงเงินกองทุนสำหรับเงินลงทุนในตราสารดังกล่าวต่อไป ทั้งนี้ในกรณีที่ตราสารที่นำไปวางเป็นประกันมีมูลค่ามากกว่าเงินสดที่ได้รับ สถาบันการเงินผู้กู้จะต้องดำรงเงินกองทุนสำหรับภาระผูกพันดังกล่าวด้วย โดยถือว่าส่วนต่างระหว่างเงินสดที่ได้รับกับมูลค่าตราสารที่เป็นประกันเป็นรายการนอกงบดุล มีค่าเปลี่ยนแปลงเท่ากับ 1

นอกจากนั้น ในกรณีที่สถาบันการเงินผู้กู้ยืมเงินต้องส่ง Margin (เงินสดหรือหลักทรัพย์) เพิ่มให้กับผู้ให้กู้ เนื่องจากมูลค่าของตราสารลดลงจากเดิมที่นำไปวางเป็นประกันให้สถาบันการเงินนำลูกหนี้ Margin ที่เกิดขึ้นนี้มาคำนวณเป็นสินทรัพย์เสี่ยงและดำรงเงินกองทุนด้วย หรือรับหลักประกันคืนมา เนื่องจากมูลค่าของตราสารเพิ่มขึ้นจากเดิมที่นำไปวางเป็นประกันให้สถาบันการเงินหักมูลค่าที่จะนำไปคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงลงได้

1.2 สถาบันการเงินผู้ซื้อตราสาร (ผู้ให้กู้ยืมเงิน)

หลักการ: ถือเสมือนว่าสถาบันการเงินผู้ให้กู้ยืมเงินโดยมีตราสารเป็นหลักประกัน สถาบันการเงินผู้ให้กู้ยืมเงินต้องดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์และภาระผูกพันเหมือนการให้สินเชื่อตามปกติ ทั้งนี้ เฉพาะส่วนที่ค้ำมูลค่าหนี้ ในกรณีที่ต่อไปหลักประกันเสื่อมค่าลงทำให้หลักประกันที่มีอยู่ไม่ค้ำมูลค่าหนี้ ส่วนต่างของยอดเงินให้กู้ยืมที่เกินกว่าหลักประกัน ให้กำหนดน้ำหนักความเสี่ยงตามความเสี่ยงของลูกหนี้คู่สัญญา ส่วนในกรณีมีการรับตราสารมาเป็นประกัน สถาบันการเงินผู้ให้กู้ไม่ต้องดำรงเงินกองทุนสำหรับตราสารดังกล่าว เนื่องจากไม่ได้บันทึกในบัญชีของสถาบันการเงินผู้ให้กู้

นอกจากนั้น ในกรณีที่สถาบันการเงินผู้ให้กู้ยืมเงินเรียก Margin เพิ่มจากผู้กู้ หรือส่งคืนหลักประกันเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าตราสารที่ได้รับเป็นประกัน ในการคำนวณ

เงินกองทุนให้สถาบันการเงินนำ Margin ที่ได้รับเพิ่ม หรือหลักประกันที่ส่งคืนมาบวกหรือหักออก จากหลักประกันเดิมแล้วแต่กรณี

2. ชุกรกรรมการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ (SBL)

2.1 สถาบันการเงินผู้ให้ยืมหลักทรัพย์

หลักการ: ถือว่าสถาบันการเงินผู้ให้ยืมยังคงเป็นเจ้าของหลักทรัพย์ที่ให้อยู่ เนื่องจากในที่สุดแล้วก็จะได้รับหลักทรัพย์ดังกล่าวคืน ดังนั้น สถาบันการเงินผู้ให้ยืมยังคงต้องดำรง เงินกองทุนตามเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์และภาระผูกพันของสถาบัน การเงิน

นอกจากนั้น ในการประกอบธุรกรรม SBL สถาบันการเงินผู้ให้ยืมยังมีความเสี่ยง ส่วนที่เพิ่มขึ้นจากการที่คู่สัญญาอาจจะไม่สามารถส่งคืนหลักทรัพย์ที่ยืมไปได้ตามที่ตกลงไว้ใน สัญญา ให้ผู้ให้ยืมดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงนี้ โดยให้พิจารณาว่าความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนี้ เหมือนกับความเสี่ยงที่เกิดจากการให้กู้ยืมโดยมีหลักประกัน และใช้เกณฑ์การดำรงเงินกองทุน เหมือนกับการให้กู้ยืมเงินในปัจจุบัน โดยถือว่ารายการดังกล่าวเป็นรายการนอกงบดุล มีค่าแปลง สภาพเท่ากับ 1

ในกรณีที่สถาบันการเงินผู้ให้ยืมมีการเรียก Margin เพิ่มหรือส่งคืนหลักประกัน เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าของหลักทรัพย์ที่ให้อยืมหรือหลักทรัพย์ที่ได้รับเป็นประกัน ในการคำนวณเงินกองทุนให้สถาบันการเงินนำ Margin ที่เรียกเพิ่มหรือหลักประกันที่ส่งคืน มาบวกหรือหักออกจากหลักประกันเดิมแล้วแต่กรณี

2.2 สถาบันการเงินผู้ยืมหลักทรัพย์

หลักการ: สถาบันการเงินผู้ยืมหลักทรัพย์โดยมีการส่งมอบหลักทรัพย์หรือสินทรัพย์ อื่นเป็นประกัน ต้องดำรงเงินกองทุนสำหรับหลักทรัพย์ที่นำไปวางเป็นประกัน เนื่องจากสถาบัน การเงินผู้ยืมยังคงเป็นเจ้าของหลักทรัพย์ที่นำไปวางเป็นประกันอยู่ และในที่สุดแล้วก็จะได้ หลักทรัพย์นั้นคืนมา

นอกจากนั้น ในการประกอบธุรกรรม SBL สถาบันการเงินผู้ยืมยังมีความเสี่ยงส่วน ที่เพิ่มขึ้นจากการที่คู่สัญญาอาจจะไม่สามารถส่งคืนหลักประกันได้ตามที่ตกลงไว้ในสัญญาให้ผู้ยืม ดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงนี้ โดยให้พิจารณาว่าความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนี้เหมือนกับความเสี่ยง

เสี่ยงที่เกิดจากการให้กู้ยืมโดยมีหลักประกัน โดยถือว่ารายการดังกล่าวเป็นรายการนอกงบดุล
มีค่าเปลี่ยนแปลงเท่ากับ 1

ทั้งนี้ ในกรณีที่สถาบันการเงินผู้ยืมต้องส่ง Margin เพิ่ม หรือได้รับหลักประกันคืน
เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าของหลักทรัพย์ที่ยืมมา หรือหลักทรัพย์ที่นำไปวางเป็นประกัน
ในการคำนวณเงินกองทุนให้สถาบันการเงินนำ Margin ที่ต้องส่งเพิ่มหรือหลักประกันที่ได้รับคืน
มาบวกหรือหักออกจากหลักประกันเดิมแล้วแต่กรณี